

KOROŠKI SLOVENEK

Narčča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26/I.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26/I.

List

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo

Stane četrletno: K 10.000

Za Jugoslavijo

četrletno: Din. 25.

Posamezna številka 1000 kron

Leto IV.

Dunaj, 30. julija 1924.

Št. 31.

Slovenci na Koroškem.

Odgovor deželnemu glavarju in nemškim strankam.

Avtonomija in delitev.

O avtonomiji in delitvi se menda nobenemu koroškemu Slovencu po plebiscitu ni sanjalo. Pred vojno in med njo se je o narodni avtonomiji govorilo, in nemški veščaki danes žalujejo, da se ta misel vsled madžarske in vse-nemške nadutosti ni mogla izvesti. Kaj pa pomeni avtonomija? Dežela je do gotove meje avtonomna, to se pravi, daje si svoje postave in pobira svoje davke. Tako neumen noben Slovenec v deželi ni, da bi v sedanjih razmerah zahteval za Slovence pravico, da si dajemo sami svoje postave in pobiramo svoje davke. Tisto pa ni nobena avtonomija, če zahtevamo, da naj o naših ljudskih šolah ne odločujejo naprej samo naši politični in narodni nasprotniki. Tisto velja za vsa upravna in kulturna vprašanja. To je zahteva demokratičnega časa. Minula je doba, ko je smela večina delati vse po svojih načrtih, zdaj zahtevamo, da se poslušata tudi manjšina, tudi našo! Delitev dežele! Ko se je delila Avstrija, je li bil zločin, če so Slovenci na Koroškem hoteli združitev s Slovenci? To je bila njihova naravna pravica. Pravica samoodločbe! Kaj bi Nemci rekli o Nemcih na Poljskem, ako bi bili ti glasovali s Poljaki? Narodne izdajice bi jih nazivali, tisto velja tudi za Slovence. Vsa čast torej tistim, ki so se pogumno izrekli za svoj narod, dokler so bili k temu postavno upravičeni. Vse to je minulo in Korošci smo se postavili mirno na postavno tla. Avstrijci smo naprej. Tisto pa zahtevamo, da se z nami ne postopa zdaj slabše, kakor svojčas pod cesarjem. Ločitve ne zahteva nihče, eno pa hočemo vsi: Slovenci smo tu na Koroškem in več nas je kompaktno, kakor Nemcev v Jugoslaviji. Naj se pravično

ravna z nami! To bo vsem v prid. Mi nismo Avstriji sovražni, njeni sovražniki so tisti politični in narodni nemški kričači, ki še naprej hočejo vladati s prusko metodo.

Izdajstvo.

Umevno je, da se Jugoslavija za nas zaima, tembolj ker se je preveč inteligentov izginalo iz dežele in so ti tam našli svoje naravno zavetje. Vsaj se v enaki meri vsi Nemci zanimajo za svoje rojake v Češki, Poljski, Italiji itd. Ako Jugoslavija kaj izve iz Koroške, se naši Nemci zgražajo in trdijo, da je to izdajstvo! Dragi stari nemški naši prijatelji! Mi nismo nikakor krivi, da so na svetu časniki, da se brzojavijo in telefonirajo na vse strani, lahko tudi iz naših krajev. Svojčas v stari Avstriji ste zaprli v Celovcu slovenskega župana samo zato, ker je zahteval v slovenskem jeziku vozni list, ki ga je do gotovega dne vsakdo dobil na slovensko zahtevo, ker Celovec ni čisto nemško mesto. Ko je naš poslanec na Dunaju stvar pravil, jo je Dobernik tajil in imenoval našega poslanca „Märchenerzähler“! Bajke je bajke pripovedoval! Tako je še zdaj! Vse drugo je neresnica, samo to stoji, kar vi pripovedujete! A s svojimi drznimi lažmi prišli so vse-nemci ob kredit.

Ako mi vsenemško politiko odklanjamo, to ni izdajstvo, ker vsenemec ni Avstrija, ni bil pred vojno in tudi zdaj ni. Da se Slovenec do gotove meje naslanja na Jugoslavijo, ni nobeno izdajstvo. Pravico imamo, opozarjati evropsko javnost na naše razmere, vse eno, ali je to nemškim politikom prijetno ali ne, zlasti še, če je to Nemcem v Jugoslaviji v prid ali v kvar.

Naši narodni domovi.

O naših narodnih domovih piše „Bauernzeitung“ nek nesmisel, ki ga ne razumemo. Piše namreč: „Ko se je odprl promet med cono A in B, ko se je bližalo glasovanje in še potem so bile politične oblasti prisiljene, zapreti na-

rodne dome, ki so med zasedanjem zrasli, kakor strupene gobe... te gobe so izginile. Domovini zvesti nemški in slovenski gostilničarji ne puste več, da bi se v njihovih hišah kuhalo izdajstvo... in deželna vlada nima povoda, da bi ljudi silila, dajati svoje prostore, da se v njih kujejo izdajski načrti!“ Kaj si bo tuj človek mislil, ko to bere? Mi tega ne razumemo. Če bi „Bauernzeitung“ pisala: Gostilna „Narodni dom“ v Velikovcu, ki je obstojala deset in desetletja, je oblast po plebiscitu zaprla s silo in že 4 leta zabranjuje izvrševanje obrti, potem bi se razumeli! Med zasedanjem se narodnih domov menda ni zapiralo, in nihče od Slovencev menda ni od deželne vlade pričakoval, da ona sili Nemce, dajati nam prostora! A nekaj drugega pričakujemo in zahtevamo, da deželna vlada skrbi za red in mir v deželi, da bomo pri miru v svojih lastnih narodnih domovih. Ako se kje kujejo izdajski načrti, poiščite jih, saj imate orožnike, dosti policistov in vso oblast. „Bauernzeitung“ poveličuje svoj „Heimatsdienst“, da je organizacija „zum Schutze der heimatlichen Belange“. Zdi se nam nevarna reč, da se kdo v državi brani sam, ali da je kedo branitelj, ki v to nima nobenega postavnega poklica. A ti mladi ljudje napadajo naše shode! S tem neha postavni red, s tem se prične anarhija in splošni nemir. Mi ne pripoznamo ne Heimatschutza ne republikanske zveze marveč zahtevamo, da vlada postava.

(Konec sledi.)

Agrarna politika.

(Konec.)

Ukrepi od strani države za pospeševanje kmetijstva.

Po dosedanem razpravljanju smo lahko prišli do zaključka, da mora biti državna agrarna politika v prvi vrsti usmerjena na to, da

PODLISTEK

Joža Vereni:

Enkrat še in zadnjikrat...

Vsi na vasi so vedeli, da bodo v kratkem zgubili svojega starega župnika. Čez petdeset let je bil med njimi in starci so bili že tisti, ki so bili tedaj otroci, ko so ga farni zvonovi prvokrat pozdravljali. V cvetoči pomladi...
A leta tečejo in čas mine...

V sladkem spanju je že snivala vas, ko se odpro velike duri v župnišču in se prikaže sklonjena in stara postava. Opiraje se na palico stopa počasi, počasi stari gospod mimo vrtno ograje. Kam neki te pelje ta pot, o stari gospod? V tako pozni uri, v tako temni noči?

Utrujen in izmučen se vsede pod vaško lipo na klop. Težko je hodil, komaj in komaj se je držal pokonci, a hotel je še enkrat tu sedeti, tukaj pod lipo v svoji vasi, predno odpotuje na dolgo pot...

Vaške hiše so stale pred njim, bele in lepe. A tedaj, ko je sedel prvokrat tu, so bile majhne in s slamo pokrite. O, hudi časi so bili tedaj, trda leta, malo denarja, tedaj, ko se je lotil svojega vinograda... Spominja se, vse še ve, in žal mu je danes, ker je v mladostnem

ognju pregloboko kopal, prenatanko obrezaval in mogoče premalo prilijal. Mari ni bil mu dostikrat preoster jezik in sodba včasih tako trda in tu in tam, da, da, je dajal kamen mesto kruha...

Spominja se, vse še ve. A življenje ga je začelo tedaj učiti, grenko, neizprosno življenje, in tudi solnce na nebu in cvetje na polju. Vse skupaj. Slušal je in slušal, kako pojo človeška srca. In ustrašil se je, ko je slišal njih pesem. Sirovo so pela, brez ljubezni, brez odpuščanja, le tu in tam je donela posamezna struna rahlo in nežno kot večerne harpe... Da, da, spominja se, vse še ve, sirovo so donela...

In leta so tekla... Mladi gospod se je staral... Tako sedi danes v pozni noči zadnjikrat na vasi. Vse je tiho, samo strune človeških src donijo. In on sluša in sluša, zadnjikrat. In glej, blažen smehljaj se vleže rahlo na velo lice, strune donijo lepše na vasi, slajše, svetjše... Nekdo je bil med njimi, ki jih je uglašal, lepše donijo...

Noč je postala hladna in sivolasi starček vstane in stopa k vaškim hišam. Od hiše do hiše se plazi. Notri spavajo, od težkega dela se spočivajo, a on se zunaj od njih poslavlja. Kakor oče od svojih otrok. Ali niso vsi njegovi otroci, njegove ovčice, njegovo klasje? Pod njegovim blagoslovom so se rodili, se ženili in

z njim vred se starali. Njegovi otroci. In starac hodi od družine do družine in ko pride do zadnje hiše, se obrne še enkrat proti vasi in vzdigne svoji suhi stari roki proti večernim zvezdam in blagoslavlja kakor pri oltarju svoje otroke, svoje ovčice še enkrat in zadnjikrat v imenu Očeta in Sina in svetega Duha...

Ura v stolpu bje polnoč. Kakor vzdih izmučene in žalostne duše plavajo udarci skozi noč. Neslišno se odpro sedaj duri na pokopališču. Pozni potnik vstopi, sivolasi starček. O stari gospod, ali ne greš spat to noč, ura je polnoč in ti si star in bolan... A on hodi in hodi počasi in težko. Tukaj pod zemljo trohni-jo telesa, ki jih je spremljal na zadnji poti, da telesa, a kje so duše, duše, ki jih je hranil, ki jih je napajal, kje je žetev njegovega življenja? In glej, strune jamejo doneti, sveto in čisto so donele...

Teden pozneje so spremljali farani svojega starega gospoda k večnemu počitku. Kaj neki so si mislili pri tem pogrebu? Kaj neki? So li slutili, ali pa jim je morda kdo povedal, da so danes zagrebli onega, ki je dalje nego petdeset let uglašal strune, da so mogla njih srca peti lepše in svetjše ono čudapolno pesem, ki je pesem našega življenja?... So li slutili, ali pa jim je morda kdo povedal? Kdo ve!

Strune pa so donele lepše in svetjše...

dvigne kmetijsko produkcijo. Poprej je pa treba odstraniti napačno javno menje, ki obstaja v tem, da je kmet v času vojne obogatel, da je kmet v vojnem času povsod delal velike dobičke in da na ta način danes državi ni treba skrbeti za kmetijstvo. Če so se tudi cene poljskih pridelkov povišale, vendar ne odgovarjajo podražitvi drugih stvari n. pr. kmetijskih potrebščin in ne odgovarjajo podražitvi povečanim stroškom za produkcijo istih (poselske in kmečko delavske razmere).

Skozi celo vojno, skozi več kakor pet let so morale vse nove dobave in investicije na gospodarskem inventariu in poslopih takorekoč popolnoma izostati. Število živine se je vsled oddaje, pomanjkanja krme itd. skrčilo na malenkost. Gnojenje polja je vsled nedostatka umetnih gnojil jako površno in pomanjkljivo. Skrajna obraba obratnih sredstev in izraba zemlje brez ozira na to, ali se ohrani produktivna snaga zemlje, je bila neizogibna posledica. Radi tega se ne smemo čuditi, da kmet danes nikakor ne more spraviti ravnotežje v svojo bilanco. Vendar bi pa to zlo ne bilo tako občutljivo in bi se dalo potom večjega ali manjšega naturalnega gospodarstva nekako izravnati, če bi vsi ti različni in grozni davki, zavarovalnine in razne druge tirjatve ne bile, ki zahtevajo denar v gotovini; poleg tega velike občinske naklade, razne nesreče itd., to so vse stvari, katerih se kmet že ustraši, kadar se jih imenuje. Tolažba, da bi bilo kmalu boljše, tukaj nikakor ni umestna, ampak nasprotno še lahko pričakujemo od davčne oblasti bogatega potomstva.

Z ozirom na takšno stanje je prva in najglavnejša naloga za povzdig kmetijstva, da se izboljša in dopolni gospodarski inventar, da se popravijo in izboljšajo gospodarska poslopja, da se nabavijo stroji, ki so za srednje in male kmetijske obrate uporabljivi in predvsem, da se nabavi dovoljna množina umetnega gnoja.

Za vse to je pa nujno potrebna državno-postavna pomoč in na drugi strani samopomoč kmetijstva potom združništva.

Država bi morala organizirati v velikem obsegu uvoz kmetijskih strojev in umetnih gnojil, olajšati tem produktom carino ali pa jih od slučaja do slučaja carine popolnoma oprostiti. Razun tega bi se moralo poskrbeti tudi za to, da bi kmetu bilo mogoče dobiti pod ugodnimi pogoji dovolj kreditov za melioracije, ki bi tudi malim kmetijam omogočili označene nabave, izboljševanja zemlje in obratnih sredstev in dozidavo oziroma popravo gospodarskih poslopij.

Druga važna naloga naših agrarnih oblasti bi bila, da se zopet prične z že pred vojno pričetim in vzakonenim delom za zlaganje parcel (komasacijo), ki bi naj odstranilo sitno in obrat otežkujočo zmešano lego zemljiških parcel tako, da bi vsak posamezni kmet dobil svoja polja v enem kompleksu. Odpadlo bi na ta način nebroj bregov, ki so danes neproduktivni, zmanjšala bi se oddaljenost posameznih parcel od dvorišča, omogočila bi se uporaba strojev tudi malim kmetom, povečala bi se na račun bregov površina obdelane zemlje, olajšalo pobijanje živalskih in rastlinskih škodljivcev; ob tej priliki bi se lahko postavili stalni mejniki in se izognilo nebroju mejnih prepirov in tožb.

Učinek takšnega zemljiškega zlaganja si lahko predočimo na primeru iz neke nižje-avstrijske občine. Površina obdelane zemlje pred zlaganjem 212 ha, po komasaciji 216 ha, število zemljiških parcel pred zlaganjem 443, po komasaciji 63; povprečna velikost ene nepretrgane posestne površine pred komasacijo 0,5 ha, po komasaciji 3,45 ha; dolžina mejnih brazd pred zlaganjem 82 km, po zlaganju 9,5 km. Srednja oddaljenost polja od gospodarskih poslopij se je zmanjšala za 10%. Iz tega primera lahko razvidimo korist in dobre strani takšnega zlaganja in je obenem predpogoj za upeljavo modernih obratnih načinov v kmetijskem gospodarstvu.

Z navedenim pa delo države za kmetijstvo še ne sme biti končano, ampak glavno stremenje v kmetijstvu mora biti, da vsak posameznik najbolj ko mogoče racionalno gospodari. V dosego tega cilja je na državni namreč največ ležeče, da to omogoči; velike so dolžnosti kmeta do države in radi tega ne po-

mišljajmo tudi naše pravice od države popolnoma zahtevati. Seveda država ne more dati kmetu predpisov, kako naj gospodari, in tudi nič ne bi bilo tako zgrešeno kakor to, ampak ima na razpolago druga sredstva, ki peljejo do cilja. Najboljše sredstvo so predvsem šole. Radi tega je za moderno kmetijstvo neobhodno potrebno, da razpolaga z dovoljnim številom šol in sicer ne samo strokovnih šol, temveč predvsem važne so za naše razmere ljudske šole. Vse premalo se danes ozira v ljudskih šolah na deželi na potrebe kmetijstva in želeli bi bilo, da se učni načrt bolj prilagodi potrebam v kmetijstvu. V ljudski šoli naj bi se otrokom dalo toliko splošnega znanja, kolikor je za strokovno nadaljevanje uka neobhodno potrebno. Z ozirom na to pa, da se le mali del otrok na deželi posveti bodisi katerikoli strokovni izobrazbi, bi bilo na mestu, da se že v ljudski šoli vsaj v zadnjem razredu poda otrokom malo kmetijsko strokovnega pouka. Če bi se ne izhajalo s časom, bi nobeden pameten človek, mislim, nič ne imel kaj proti, če bi se podaljšala šolska doba na 8 let. Seveda bi se moralo učiteljstvo tudi malo bolj izbirati ker, mislim, da nobeden uradniški stan ni tako različen v zmožnostih kakor učiteljski. Je vendar danes v tem brzoživečem času nemogoče živeti brez neke gotove splošne izobrazbe. Kdor te nima, bo celo svoje življenje hojen in teptan in se bo zastoj trudil doseči kakšno višjo socialno stopnjo.

Velevažnega pomena za kmetijsko gospodarstvo so pa kmetijske strokovne šole. Čas in razmere v katerih živimo, zahtevajo od nas, da tudi temu vprašanju posvečamo našo pozornost in se postavimo na lastne noge, ako nečemo izgubiti naše najboljše moči in ako se nečemo tudi v tem pogledu pustiti voditi od naših najzagrizenejših nasprotnikov. Za srednje kmetije pridejo v poštev kmetijski zimski tečaji (šole) in popljedelske šole. V teh šolah se daje kmečkim sinovom toliko teoretičnega znanja, kolikor zahteva čas in napredek.

Ne smemo pozabiti na tem mestu kmetijskih potovalnih učiteljev, ki so se v nekaterih krajih prav dobro obnesli in se še obnesejo. Podkovan s temeljitim teoretskim in praktičnim znanjem naj stoji kmetu v vseh vprašanjih bodisi v hlevu, polju, gozdu itd. ob strani. Potovalni učitelj mora seveda razmere v svojem delokrogu dobro poznati in mora biti v stanu, na vsako vprašanje najbolj ko mogoče izčrpno odgovarjati. Na tem polju bi se dalo za naše razmere še največ doseči, posebno ker se pri teh obilnih novotarijah v današnjem kmetijstvu, rabi čestokrat strokovno mnenje. Če se hoče kmet poslužiti kakšne novosti v svojem gospodarstvu, je navadno navezan na to, kar mu drugi povedo, na sijajno reklamo ali na recepte različnega izvora, kjer so neuspehi čestejši kakor uspehi. Ali se naj potem še čudimo, da večina kmetov najraje gospodari po načinu, kakor se je naučil od svojega očeta? Gotovo bi kmetje veliko bolj bili dostopni za napredek, če bi imeli priložnosti, od nepristranske strani čuti dobre in slabe strani priporočene novotarije.

V vseh zadevah pa, kjer je posameznik preslab, nastopa zadruga in leta je v stanu z združitvijo vseh kmetov istih interesov doseči ono, kar posameznik ne zmore. Ing. I. O.

Gosp. deželni glavar — in Slovenci.

Dne 4. junija je v deželnem zboru stavlil nemški poslanec Gatternig na g. dež. glavarja vprašanje, kaj misli ukreniti proti lažem, ki jih trosijo jugoslovanski listi o zatiranju koroških Slovencev med svet.

Drugi dan je g. deželni glavar v svojem odgovoru med drugim rekel: „Ni mi treba na to spominjati, kako je deželni zbor ponovno na najsvečanejši način sklenil, slovenskim sodeželanom v vsakem oziru ustrezati („in jeder Weise entgegenkommen“) in jaz morem najodločneje zagotavljati, da si deželna vlada v polni meri in odkritosrčno prizadeva, to svoje zagotovilo brez vsakega pridržka in prevare tudi pošteno izpolniti.“

Slavna gospoda! Mi vsi hočemo in si z vsemi pripomočki prizadevamo, da se naši slovenski sodeželani v naši domači deželi ravno tako dobro počutijo, kakor prebivavci nemškega jezika, tu jezik ne sme delati razločka.

Poraba slovenskega jezika pri uradih se, brez škode na nemški državni jezik, v krajih, kjer je slov. jezik običajen, ravno tako malo zabranjuje, kakor v osebnem občevarju.

Te lepe besede g. dež. glavarja si moramo koroški Slovenci prav dobro zapomniti. Ponovno in najsvečaneje je tedaj deželni zbor sklenil, nam koroškim Slovincem v vsakem oziru ustreči, tudi pri uradih ima torej na slovenskem ozemlju naš jezik domovinsko pravico. —

Kako je treba te lepe besede razumeti, pa razvidimo iz dejanj:

Zveza kor. zadrug je vložila kakor je že pred vojsko bilo pravno veljavno, dne 10./IV. t. l. slovensko vlogo na deželno sodišče. Dež. sodišče je vlogo zavrnilo zavoljo slov. jezika, ker — podpisana odbornika Zveze kor. zadrug nemško znata. (!) Odlok dež. sodišča št. Gen. 6, 3/3 od 12./V. 1924.

Dne 27./IV. je vložila Zveza zadrug glede pravil neko vlogo na deželno sodišče. To je vlogo dne 18./V. 1924., št. Gen. 1—76/58 zavrnilo, ker je slovensko pisana ali ker „ne odgovarja členu 8. zvezne ustave“. (Kam kaj izgine tisti „unbeschadet der Rechte der Minderheiten“?)

Enake zavrnitve sta odloka dež. sodišča: a) odlok od 22./V. 1924, št. Gen. 1—63/52, b) odlok od 9./V. 1924, št. Gen. 5—1/14.

V teh celo zahtevajo, da se morajo protokoli občinskih zborov naših posojilnic pisati ali nemško ali pa se dati po uradnem tolmaču predstaviti v nemščino in tako še le predložiti.

Tako postopa sodišče, ki je po mirovni pogodbi izrecno zavezano preko državnega jezika dajati olajšave v porabi slov. jezika, pa še navadne vloge ne sprejme.

Pa še lepše pride! Zveza slov. zadrug na Kor. je na deželno vlado vložila dne 20./III. t. l. neko poročilo v slov. jeziku. Deželna vlada je vlogo dne 13. maja t. l., št. 6693, zavrnila z naročilom, enako vlogo vložiti v nemškem jeziku, češ: „Zur Entgegennahme und Behandlung von Eingaben in einer anderen als der... deutschen Staatssprache ist die Landesregierung weder verpflichtet noch berechtigt“. Podpisan na tem odloku je pa tisti, ki je 5. junija v deželnem zboru rekel, da si dež. vlada prizadeva slov. sodeželanom v vsakem oziru ustreči in da se poraba slov. jezika pri uradih ravno tako malo zabranjuje kakor v zasebnem občevarju: g. deželni glavar Schumy. 13. maja slov. vlogo zavrne, 5. junija pa zatrjuje, da si prizadeva Slovincem v vsakem oziru ustreči!!

Spored evh. shoda v Dobrli vasi, dne 17. avgusta 1924.

I. Priprava.

Po posameznih farah Spodnje Koroške se vrše od četrtkovega večera naprej tridnevne s primernimi pridigami o presv. evharistiji in obnovi misijona, molitveno uro pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom in prejemanjem sv. zakramentov.

II. Slavnostna nedelja.

Ob 6. uri farna služba božja in izpostavitve sv. Rešnjega Telesa. Tekom dopoldneva prihajajo procesije, ki naj imajo biti ob 9. uri že v Dobrli vasi. Ob 9. uri slavnostna pridiga o presv. evharistiji, nato pontifikalna sv. maša in skupno sv. obhajilo romarjev.

Ob 11. uri istočasno stanovski govori: 1. Za moše in mladeniče na župnijskem dvorišču. 2. Za žene v arni cerkvi. 3. Za dekleta pri D. Mariji na Gori. Ena nemška pridiga je v samostanskih prostorih.

Popoldne ob 1/2 3. uri pridiga o presv. Srcu Jezusovem; nato pa slavnostna procesija z Najsvečejšim. Zaključek na javnem trgu s kratkim nagovorom in slovesno posvetitvijo najsv. Srcu Jezusovemu in Te Deum. Procesije naj se udeležijo vsi! Samo zijajočih gledalcev ne sme biti!

V nedeljo dne 17. avgusta vsi v Dobro vas! Vi možje, pridite v najobilnejšem številu! Pokažite javno svojo vero v Kristusa! Mladenci, tudi vi ne zaostanite! Postavljajte pridno slavoloke in mlaje v čast svojemu Bogu in Odršeniku! Dekleta, nastopite v častnem številu! Pletite marljivo vence za Kristusa, svojega Kralja! Doberla vas, ki si izbrana za to prelepo slavje, ti moraš ta dan kazati sijajno lice! Žene, tudi ve se poklonite evharističnemu Zveličarju! Vsaj ste ravno ve tako potrebne njegove pomoči in tolažbe. Otroci, kajne, vi pa boste prvi pri svojem najboljšem prijatelju?

Vse kar le more na noge, mora ta dan v Doberlo vas! Doma naj ostanejo le bolniki, k večjemu še domači varuhi! Zakaj evharistični shod mora biti slavje, res vredno velikega zakramenta ljubezni, vredno našega Boga in Zveličarja!

Torej dne 17. avgusta na svidenje v Dobri vasi!
Pripravljalni odbor.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Uradniki so z novo ureditvijo plač skrajno nezadovoljni, osobito nižji uradniki, pri katerih znaša razlika med novo in staro plačo samo okrog 30.000 K, ki se je zakrožila na 100.000 K, dočim znaša razlika pri višjih uradnikih od 3 do 4 milijone. Vsem se pač nikdar ne more ustreči. — V parlamentu se pretresava sedaj v odboru carinska tarifa. Posamezne postavke na železnino so se znižale. S socijalistične strani je nastala sedaj posebno močna gonja proti carini na žito, ker so cene poskočile. Vsekakor ne gre, da bi se zaščitili samo industrijski izdelki, agrarni pa ne. Ali oboje ali pa prosta trgovina. — Za četrtek je na dnevnem redu skupščinske seje novela k zakonu o družinskih dolgovih, katerega veljavnost se bo podaljšala. S tem zakonom se bomo še enkrat bavili. — Takoj po prihodu dr. Seipla iz Bukurešte so se začela pogajanja z Rumunsko, ki so se sedaj srečno zaključila. Dogovor rešuje mnogo vprašanj, ki jih je spravila na dan mirovna pogodba in ki so bila doslej še nerешena. V nedeljo je bila na Dunaju velika demonstracija socialistov proti vojni. Tudi mi smo proti vojni ali žal se narod v takih slučajih doslej ni vprašal. Če bo položaj kedaj zopet tak, kakoršen je bil leta 1914, pa bodo vsi ti, ki demonstrirajo sedaj proti vojni, zopet prijeli za orožje in šli streljat svoje sodruge.

Vladna kriza v Jugoslaviji, ki se je vlekla takorekoč od sestave vlade nacionalnega bloka nepretargoma, je sedaj rešena s sestavo koncentracijske vlade. Kriza se je vsled tega tako zavlekla, ker se je čakalo na sejo glavnega odbora radikalne stranke. Seja je pokazala, da prevladuje stremljenje po sodelovanju s Slovenci in Hrvati. Po seji glavnega odbora je vrnil Jovanovič kralju mandat, ki ga je dobil voditelj opozicijskega bloka Ljuba Davidovič. V čisto kratkem času je sestavil koncentracijsko vlado, v kateri so 4 Slovenci, demokrati (Davidovičevi), muslimani in en radikal, Nasta Petrovič. Po vstopu radikala Petroviča bi sodili, da se radikalna stranka cepi, ker je skoro gotovo, da bo več radikalnih poslancev, ki odobravajo postopanje Petrovičev, podpiralo sedanjo vlado. Vlado bodo menda podpirali tudi poljedelci, Radičevci in druge manjše parlamentarne skupine, da se sodi, da bo imel Davidovič 50 do 55 glasov večine. Radičevci so pripravljeni stopiti tudi v vlado, kar znači priznanje vidovdanske ustave in odpoved republikanizmu. To je odločilnega pomena. Nova vlada je bila takoj zaprisežena in kralj se je odpeljal zopet na Bled. Proglas nove vlade pravi, da se skliče takoj skupščina in da se imajo pozvati vsi uradniki, da se točno drže postav, v vsakem ministristvu se ima ugotoviti dejanski stan stvari, urediti uradniško vprašanje in sprejeti zakon za pobijanje korupcije ter odpraviti sekvestri. V opozicijo porinjeni radikali in samostojni demokrati prorokujejo novi vladi kratko življensko dobo.

Kmečki nemiri na Bolgarskem. Po službenih vesteh, ki so došle iz severne Bolgarije, so se ondi ponovno spopadli kmetje in orožniki. Posebno resni nemiri so se pojavili v okolici

Slivna. Iz Sofije je odrinil tja močan vojaški oddelek. Med zemljoradniki je opaziti v zadnjih dneh neobičajno vznemirjenje, ki priča o tajno zasnovanih pripravah na upor. Vlada je podvzela najstrožje ukrepe tako v Sofiji kakor v drugih mestih. Splošno se smatra, da stoji Bolgarska na pragu resnih dogodkov. Tudi vladni listi tega ne prikrivajo več.

Londonska konferenca se vleče naprej. V več točkah so se že zedinili. Prva komisija je izdelala predlog, da imenuje v slučaju nezpolnjenja obveznosti Nemčije reparacijska komisija ameriškega zastopnika, ki bo imel glasovalno pravico. Zastopniki velesil se bodo potem takoj zedinili o načinu sankcij, ki se takoj izvedejo in morajo predvsem zajamčiti posojilo. Sklepalo se bo na podlagi poročila plačilnega agenta in bančnega združenja. Izgotovil se je pravilnik za nadaljevanje nemških dajatev v naravi, dokler bo trajalo plačevanje na podlagi Dawesovega načrta. Vprašanje izpraznitve Porurja ne pride na dnevni red, ker ga Dawesov načrt ne omenja, gotovo pa je, da se bo o tem tudi še razpravljalo. Poleg dela v komisijah so tudi skupne seje. Na zadnji seji se je sklenilo povabiti tudi Nemčijo, ki bo na konferenci enakopravna z drugimi delegacijami. Globok vtis je napravila izjava bankirja Morgana, ki bi imel dati posojilo, ki je dejal, da so jamstva nezadostna. Vtis njegove izjave so zbrisale druge velike banke, ki hočejo prevzeti to breme nase. Več vprašanj, kakor vprašanje železnic itd. je še odprtih ter bo trajala konferenca najbrž še dalj časa. Vendar je rešenega že toliko, da se da z gotovostjo trditi, da bo konferenca uspela ter napravila konec ribarjenju Nemčije v kalni vodi.

Nemiri v Argentini. Zelo poredko prihajajo poročila iz Argentine o bojih med vladnimi četami in uporniki. Kazalo se je, da tu orožje ne bo odločilo, pač pa pogajanja. Vstaši so prosili za pogajanja, a vlada je odbila in začela z ofenzivo. Najhujši boji so okrog mesta Sao Paulo, kjer so začele vladne čete bombardirati vstaše najprej z aeroplanov, potem pa pridobile precej na ozemlju, da se nahajajo samo eno miljo več od mesta. Zajele so tudi več strojníc in dosti municije ter ujele 60 mož. Po zadnjih vesteh je mesto Sao Paulo zavzeto in uporniki beže v notranjost dežele.

DOMAČE NOVICE

Promocija. Na dunajski univerzi je bil dne 26. t. m. promoviran doktorjem vsega zdravilstva g. Matko Jug iz Sel. Našemu rojaku iskreno čestitamo!

Globasnica. V Podjuni, Štebnu, Mali vasi in Globasnici je 10. julija zvečer oznanjevalo daleč okoli grmenje topičev in ubrano slovensko petje veselo novico, da je izvoljen za župana v globaški občini stara slovenska korenina, Ivan Jekl, pd. Zagev v Podjuni. Nadalje je bil izbran za prvega občinskega svetovalca naš pristaš Fr. Hrast, pd. Amrič v Mali vasi, drugi in tretji svetovalec sta iz nasprotnih strank. Ker nemčurji niso dobili prvega svetovalca in ker je prišel krajni šolski svet popolnoma v slovenske roke, so nasprotniki odložili svoje mandate. Poleg tega so nekateri nasprotni odborniki naše zastopnike pri seji oštevali s primkom „prügelgardisti“ in krajni šolski svet sestoji po mnenju teh modrijanov tudi iz „prügelbande“. Le mirni naravi naših odbornikov se imamo zahvaliti, da pri seji ni prišlo do hujšega. Pri tej priliki naj omenimo, da so isti ljudje sedeli že nęštetokrat skupaj pri občinski seji in da do zgoraj omenjenih izbruhov še nikoli ni prišlo. Odkod naenkrat to bojno razpoloženje pri nasprotnikih? Izid občinskih volitev dne 6. aprila nemčurjem ni prav nič všeč; od 6. aprila sem imajo nekateri prenapetneži skoro na vsakogar, ki jih ni volil, jezo in ga zbadajo, kjer ga le morejo. Dne 6. aprila so namreč dobili Bauernbund in socialdemokrati, ki so nastopili pod skupno firmo „Kärntnertreue Volkspartei“, le 279 glasov oziroma 7 odbornikov (prej 8), Slovenci pa 326 glasov in 9 mandatov (prej 8). Za zmago pri teh volitvah se je bil hud boj. Naša in nasprotna stranka sta napovedovali vsaka zase zmago. Volit so prišli razen nekaj izjem vsi! Nasprotniki so operirali pri agi-

taciji z raznimi izmišljotinami. Zlasti jim je bil na poti bivši poslanec g. Krajger. Hvalili so se tudi z denarjem, ki ga je prigospodaril njihov župan, pri tem so si številke prihranjenega denarja na debelo izmišljali in zdi se, da so tudi popolnoma pozabili, da ljudstvo prav dobro ve, da je predvsem Slovenec Peter Greiner, pd. Uranšek, pripomagal občini do lepega denarja, ker je s svojim nastopom pri licitaciji obč. lova celovški gospodi onemogočil, da bi se zastoj zabavali po naših gozdovih. Na dan volitev so se nam godile razne krivice, od katerih navajamo samo sledeče: „Čuvaj postave“ je dal vsakega Slovenca, ki se je približal volilnemu lokalu, odstraniti, medtem ko so se nemčurji slobodno gibali, kjer se jim je poljubilo. Tukajšnji fin. komisar pa je nadlegoval na cesti naše volilce in jim segal v žepe, da bi jim odvezl naše listke. Kljub vsemu temu in čeravno so nasprotniki vodili sami volitve, so vložili leti rekurz. Zahtevali so, da naj jim odstopijo Slovenci 1 mandat. Po dolgem času je oblast njih pritožbo zavrnila in po hudem boju šele smo si priborili sedanjega župana.

Bekštanj. (Iz seje občinskega odbora.) Dne 19. julija je imel odbor svojo redno sejo. Kot prva točka dnevnega reda bi se morala obravnavati v drugič zadeva podaljšanja najema občinskega lova, ker je bilo vloženih proti prvemu sklepu več pritožb na okrajno glavarstvo. Za občinske odbornike, ki so najemniki lova ali člani lovskih družb, so prisostovali seji pri tej razpravi namestniki. Po daljši debati je bil sprejet predlog slovenske stranke, ki zahteva odstavitev te zadeve z dnevnega reda in prepušča odločitev okrajnemu glavarstvu na podlagi tozadevnih rekurzov. Za predlog so glasovali odborniki slovenske in socijaldemokratske stranke. Prečita se zapisnik zadnje seje in razširi sklep radi priglasitve in odglasitve oseb. Take prijave sprejemajo na podlagi zglasilnih listkov: Matevž Resman, gostilničar v Ločah, občinski urad v Maloščah, župan Franz Mertel, pd. Prangar v Zmetičah in J. Aichholzer, pd. Opan na Bregu pri Brnci. Občinski proračun, o katerem poroča obč. svetovalec Aichholzer imenom finančnega odseka, izkazuje sledeče potrebščine: za obč. pisarno (plača obč. tajniku, obč. slugi, tiskovine, najemnina itd.) 40,764.000 K; za vzdrževanje subvencioniranih občinskih cest 4,000,000 K. Prispevki hiralnicam in bolnicam ter podpore za obč. reveže 60,300.000 K. (Ker znaša kritje za ubožni fond, ki obstoji iz denarnih glob, licenc in davka na pse samo 14,200.000 K, bo obč. odbor primoran iskati novih virov za poravnava primanjkljaja 46,100.000 K.) Izdatki za zdravstvo znašajo 2,700.000 K. Za zidavo obč. hiše predvideva proračun 150,000.000 K, za uničevanje hroščev (kebrov) 16,000.000 K. Deželna šolska doklada, ki je bila naložena občinam kot 50% prispevek k učiteljskim plačam, znaša za Bekštanj 64,725.000 K. Nadalje izkazuje obč. proračun „šolske prispevke“ za stvarne potrebščine krajnih šolskih svetov, ki se ne pobirajo več kot samostojne šolske doklade, in sicer za posamezne šole sledeče svote: Loče 28,800.000, Malošče 19,230.000, Vodiča ves 7,000.000, Brnca 18,400.000, Št. Lenart 3,000.000. Skupne obč. potrebščine všteti „šolske prispevke“ znašajo 396,419.000 K, kritje z rednimi dohodki 296,900.000. Primanjkljaj 100,000.000 K se bo poravnal z 20% obč. dokladami na zemljiški in hišni davek ter 20% prispevkom na pristojbine ki se plačujejo pri prepisovanju posestev in zemljišč. Proračun je bil soglasno odobren. Sprejet je bil tudi predlog finančnega odseka, da se ima zidati obč. hiša, ker so ostala pogajanja za nakup primerne poslopja brezuspešna. Z ozirom na pomanjkanje obč. prostorov in v interesu bolj urejene obč. uprave je tudi slovenska stranka glasovala za ta predlog, katerega izvršitev se je poverila finančnemu odseku. Rešenih je bilo še več obč. zadev, na kar je župan po 4urni neprekinjeni razpravi zaključil sejo.

Rinkole. (Novi zvonovi.) To je bil veselja dan, ko so nam dne 13. julija blagoslovili nova dva zvonova mil. g. stolni dekan in prelat dr. Jožef Somer, ki so bili svoje dni v šmihelski fari naš dušni pastir. Asistirali so čč. gg. dekan Jožef Hribar, oba domača dušna pastirja, Anton Mlinar, naš rojak, ki službuje sedaj na

Hrvatskem in domačin Andrej Sadjak. Zvonove, ki lehtajo skupno 815 kg, je vtila livarna Grassmayr v Inomostu. Po blagoslavljanju so priredili botri gg. Janez Kajzer, oba brata Rižnar in Jožef Vauti slavnosten obed pri Rižnarju, kjer so delali šmihelski slavčki s svojim krasnim petjem najlepši kratki čas. Družic je imel vsaki zvon po 6, od katerih sta Malka Kajzer in Ana Petjak deklamovale lepe pesmi. Naj bi novi zvonovi oznanjevali Rankoljanom le srečne čase!

Kotmara vas. (Poroka.) Predsednik tukajšnjega izobraževalnega društva „Gorjanci“, Prosekar Tomaž, pd. Razaj na Plešivcu se je naveličal samskega stanu in si izbral za spremljevalko skozi življenje Zaborčevo Mičijo na Rutu. Poroka se je vršila 6. t. m. v Hodišah. Bilo srečno!

☛ GOSPODARSKI VESTNIK ☛

Žitne cene in letina. Konzumente skoro vseh držav vznemirja zaenkrat porast žitnih cen, predvsem pšenice. Uradna in privatna poročila pravijo, da bo letošnja žetev slaba ali komaj poprečna. Tudi naši kmetje se pritožujejo, da so snopi zelo lahki, da je tedaj malo zrna in še to zrno je slabe kakovosti. V Ameriki bo žetev srednja, poročila iz Rusije govore o gladi, na Rumunskem in Madžarskem bo slaba, v Jugoslaviji so napravile poplave ogromno škodo, ostala pa bo srednja. Čeravno so od lani še ogromne zaloge žita, da svet letos kruha še ne bo stradal, so vendar začele države s slabo žetvijo kupovati žito v velikih množinah že sedaj in ga takoj izvažati. Vsled tega so cene na svetovnem trgu zelo poskočile, tudi pri nas, in kot naravna posledica, podražila se bo tudi moka. Konzumenti ta skok cen že občutijo na kruhu, ki se je na Dunaju podražil ta teden za 100 K, bodoči teden pa bo poskočil še za parkrat toliko. Kakor je podražitev z ene strani pozdraviti, ker bodo kmetje dražje prodajali — veliko itak ne bodo imeli — tako bodo na drugi strani trpeli konzumenti in posledica tega bodo zopet zahteve po višjih plačah, da naš človek od te podražitve nič ne bo profitiral.

Rudarstvo pri nas. Leta 1923. je bilo pri rudarstvu zaposlenih 29.000 delavcev in 2144 uradnikov. Produciralo pa se je v preteklem letu 2 milijona 685.000 ton črnega premoga, 158.000 ton rjavega premoga, 1 milijon 211.000 železne in manganove rude, 68.000 ton bakrene rude in 9400 ton sirovega grafitu.

Agrarna reforma na Madžarskem. Na Madžarskem je velik del zemlje v rokah veleposestnikov in grofov. Po zakonu o razdelitvi zemlje je pridobila država 400.000 oralov zemlje, ki se razdeli med prebivalstvo, ki nima zemlje, a se peča z obdelovanjem zemlje. Med poljedelskim in finančnim ministrom so vladala doglo nesporazumljenja glede odkupnine. Finančni minister je zahteval z ozirom na sanacijo za oral slabe zemlje 5 milijonov in za oral dobre zemlje 15 milijonov ter amortizacijo kupnine v teku 10 let. Četudi notira madžarska krona manj kot naša, je kupna cena vendar visoka. Ministra sta se zedinila, da se kupnina amortizira v 30 letih. Uvaževati je treba, da bodo dohodki v prvih letih na teh parcelah manjši kot jih je imel veleposestnik vsled intenzivnega obdelovanja.

Nova nemška notna banka. Sedež nove banke bo v Berlinu. Njen značaj bo popolnoma odgovarjal onemu Državne banke. Čeprav bo imela banka na razpolago velika mednarodna sredstva, bo vendar ravnateljstvo nove banke popolnoma nemško. Ravnateljstvo pa ni upravičeno izdajati ukrepe brez pritrdila generalnega sveta, ki sestoji iz 14 članov. Od teh bo 7 Nemcev in po en zastopnik Amerike, Anglije, Italije, Francije, Holandske, Japonske in Belgije. Predsednik generalnega sveta bo Nemeč in sicer dr. Schacht. Generalni svet more veljavno sklepati le, če je bila za sklep večina desetih glasov. Novo je, da bo nova notna banka popolnoma neodvisna od vlade. Država ne more dobiti kreditov, ki bi presegali vsoto 100 milijonov. Pošta in železnice, ki so po načrtu Dawesa nekake akcijske družbe, morejo dobiti še

poseben kredit v znesku do 200 milijonov. Novi bankovci se bodo imenovali državne marknote in bodo izdani v raznih višinah. Njih najnižja vrednost bo 10 mark. Poleg tega bo izdan tudi kovinski denar, in sicer v vrednosti od 1 feniga do 5 mark. Glavna osnovna glavica banke bo zunanje posojilo Nemčiji v znesku 800 milijonov zlatih mark. Vseh bankovcev bo nekaj čez pet milijard mark. Rentna banka bo sčasoma odpravljena in njeni bankovci bodo polagoma vzeti iz prometa.

Dunajska blagovna borza. Žito: pšenica 3300—3400, rž 2775—2825, ječmen 3075—3275, ješpren 4900—7000, koruza 2750—2850, oves 2900—2950, proso 2300—2400, kaša 4500 do 4900, fižol 6100—6300, grah 3300—4300, leča 5400—5800 K za kg. Krma: polsladko seno 80—90.000, sladko 110—120.000, zmešana slama 60—65.000, povezana 95—105.000 K za metercent. Mlevski izdelki: pšenični zдроб 6100 do 6200, koruzni zдроб 3900—4000, pšenična moka „0“ 5900—6000, moka za kuho 4900 do 5100, krušna moka 3900—4100, moka za krmo 2800—2900, ržena moka 4400—4500, pšenični otrobi 1775—1825, rženi otrobi 1775—1825 K za kilogram.

Borza. Dunaj, 28./VII. Dolar 70.460, bolgarska leva 490, milijarda nemških mark 16,54, funt šterling 310.200, francoski frank 3585, lira 3070, dinar 834, poljski zloti 13.580, švic. frank 13.060, češka krona 2100, ogrska krona 0,85 avstr. kron.

Curih, 28./VII. Avstr. krona 0,00765, dinar 6,45, franc. frank 27,15, lira 23,52, češka krona 16,15, ogrska krona 0,0069 centimov.

☛ RAZNE VESTI ☛

Drobne vesti. Angleški svet za obrambo države je odklonil načrt zveze evropske celine in Anglije potom tunela pod morjem vsled narodnih, političnih in obrambnih ozirov. — Grška vlada je odstopila. — V Avstriji se je našlo 30 sledov petrolejskih vrečev. — Število brezposelnih se pri nas stalno krči. Dočim prej nismo prišli pod 100.000, jih je bilo v juniju že samo 63.083, to je 9% manj kot v maju. Vsekakor dobro znamenje. — Dunajska občina bo popravila zopet javne ure v zvonikih itd. Zato bo potrošila 1136 milijonov kron. — V nekem londonskem kinu je nastala eksplozija. Občinstvo je v silni paniki drvelo k vratom, kjer je nastala taka gnječča, da so 20 otrok pomandrali k tlom in pogazili. Poškodovanih in ranjenih je bilo 17 otrok.

Dunajski župan proti Hakenkreuzlerjem. Dunajski župan, ki je po avstrijski ustavi obnem dunajski deželni glavar, je izdal naredbo, da se imajo odvzeti ozir. razveljaviti orožni listi vsem članom hakenkreuzlerskih organizacij. Ob enem je odredil, naj postopa policija z vso stogostjo proti onim Hakenkreuzlerjem, ki so inozemci. Večinoma so to Nemci iz rajha, ki se pobegnili v Avstrijo, ker jih zasledujejo nemške sodnije radi raznih političnih deliktov.

Zanimiv način reklame. Pri neki predstavi na Dunaju je zbudil posebno pozornost lepo oblečen mož, ki je imel na pleši svoje gole glave napisano: Sammelt „Dolus“-Buchstaben! Do-tični mož je bil v stari Avstriji vojni maršal. Tovarna „Dolus“ mazila za čevlje polaga v škatljice posamezne črke besede „Dolus“ in kdor zbere vseh pet črk in jih pošlje tovarni, dobi lepo nagrado v vrednosti najmanj 100.000 kron. Črke so seveda samo v nekaterih škatljicah.

Salomonska rabsodba. V pokr. Pommern v Nemčiji sta povozila dva kolesarja v neki vasi gos. Kmetica je napravila iz tega velik škandal in zahtevala 9 mark. Kolesarja sta spravila vendar samo 7 mark skupaj. Zato sta predlagala, da bi kmetica vzela gos in 7 mark, kar pa zopet ni hotela z utemeljitvijo, da pri hiši nihče gosi ne je. Poklicali so župana, ki je pogledal gos, jo potehtal, zahteval od kolesarjev 7 mark, segel v žep in dodal še dve marki ter jih dal kmetici, gos pa vzel in jo vesel odnesel domov.

Pretrdo. Meso, ki ste mi ga včeraj dali, je bilo tako trdo, da ga nikakor nismo mogli o-mehčati. Lahko bi bili napravili iz njega pod-

plate.“ — „No, zakaj pa tega niste storili?“ — „Saj smo hoteli, pa nismo mogli spraviti žeb-liev skozi!“

Junaška snubitev. V Tibetu se snubi na prav čuden način. Ko se je mladenič zagledal v devojko in ima trdno zaupanje, da ne bo odvrnjen, gre ter snubi. Ob početku svojega govora vzame snubač volneno krpico, namočeno v olju, jo užge in jo dene gorečo na golo roko. Počasi gori ta čudni stenj, povzroča globoko opekline in velike bolečine. Toda snubač ostane miren, mirno zasnuje in izvoljenka opazuje junaštvo svojega snubca, ki ji kljub mukopolni bolečini kaže vesel in srečen obraz, kakor dokaz velike ljubezni. Ona misli, da je ni stvari na svetu, ki bi bila njenemu snubcu pretežka žrtev, da bi ž njo pridobil njeno ljubezen. Ko stenj zgori na roki, izreče izvoljenka

Listnica upravnistva.

Z raznih strani prihajajo zopet pritožbe, da list neredno dohaja; nekateri ga dobe šele v ponedeljek, drugi pa sploh ne. Vse take slučaje je nam treba takoj naznaniti. Upravništvo in odpravništvo tukaj ne zadene nobena krivda, ker se odpremi list vsak teden isti dan in isto uro na pošto. Nerednosti se morajo dogadati na železnici ali pa na naših poštah. Predvsem bodo krive naše pošte, ki nam z malimi izjemami nagajajo že četrto leto. Najbolj jasno osvetljuje zanesljivost naših pošt slučaj, da smo morali pošiljati več let nekaterim naročnikom list rekomandirano, in to v kulturni Avstriji. Ker imajo listi pred vso pošto prednost, mora biti najpozneje v petek zvečer že v Celovcu, da bi ga morali dobiti vsi naročniki najpozneje v nedeljo v roke. Kar se tiče posameznih naročnikov, ti se morajo seveda potruditi in takoj reklamirati. Kako se pišejo reklamacije smo objavili že trikrat. Vzame se košček papirja, na katerega se napišejo manjkajoče številke in točen naslov naročnika, kakor je na listu. Ta papir se vtakne v kuverto, ki se ne sme zalepiti. Na kuverto je napisati naslov upravnistva, kakor je na naslovni strani lista, in nad naslovom zgoraj „Zeitungsreklamation“. Reklamacije so poštne proste. Ne sme se seveda pripetiti, kakor sedaj v par slučajih, ko nekateri lista četrt leta niso dobili, pa niso reklamirali, četudi niso bili nič dolžni, kakor se je pozneje izkazalo. Za pravice se je v slučajih treba brigati. Nerednosti naznanjate lahko tudi zaupnikom. V četrtkih Vas je mnogo v Celovcu. Pridite po manjkajoče številke v upravništvo in opozorite nas na razne nedostatke. Informirate se tudi lahko osebno glede naročnine itd. Na razpolago so tudi vzorci za reklamacije.

IV. ljubljanski vzorčni velesejem

od 15. do 25. avgusta t. l. je zbirališče vseh gospodarskih krogov in nudi najugodnejšo priliko za nakup vsakovrstnega blaga. Vizum stane 10 Din., legitimacija 50 Din. 50% popust na železnicah v Jugoslaviji. Legitimacije prodaja in daje vsa pojasnila **Konzulat Kraljevine SHS. v Celovcu.**

Vabilo.

Društvo slovenskih diletantov v Borovljah priredi v nedeljo, dne 16. avgusta t. l. **izlet v Št. Jakob v Rožu.** Tam uprizorijo društveni igralci v dvorani poleg župnišča dvodejansko burko

Trije tički

Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina običajna. Igra se vrši ob vsakem vremenu. Vsi, ki se radi smejite, ste prisrčno vabljeni.

105 **Odbor društva slov. dil. v Borovljah.**

SLOVENC!

Pomnite, da smo bili mi prvi na Koroškem.